

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Sžp/27/2013
Identifikačné číslo spisu:	5012200283
Dátum vydania rozhodnutia:	27.11.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Milan Morava
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:5012200283.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Milana Moravu a členiek senátu JUDr. Petry Príbelskej, PhD. a JUDr. Jarmily Urbancovej, v právnej veci žalobcov: 1/ O. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom S. G. č. XXX, 2/ Ing. O. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom Z. č. XXXX/XX, I. I., 3/ O. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom S. G. č. XX, 4/ A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom S. G. č. XXX, 5/ O. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom S. č. XX, I. I., 6/ A. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom S. G. č. XXX, 7/ A. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom S. G. č. XXX, 8/ A. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom S. G. č. XXX, 9/ I. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom S. G. č. XXX, 10/ W. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom G.. XXX, 11/ O. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom S. G. č. XXX, 12/ S. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom S. G. č. XXX, 13/ A. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom S. G. č. XX, 14/ W. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom S. G. č. XXX, 15/ K. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom S. G. č. XXX, 16/ A. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. č. XXX, 17/ S. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom S. G. č. XXX, 18/ K. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom S. G. č. XXX, 19/ O. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom S. G. č. X, 20/ A. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom S. G. č. X, 21/ D. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom S. G. č. XXX, 22/ W. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom S. G. č. XX, 23/ K. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom S. G. č. XXX, 24/ W. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom S. G. č. XX, 25/ G. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom S. G. č. XXX, všetci právne zastúpení Mgr. Igorom Paliderom, advokátom, so sídlom 029 43 Zubrohlava 215, proti žalovanému: Obvodný úrad Žilina, odbor výstavby a bytovej politiky, so sídlom A. Kmeť'a 17, 010 01 Žilina, (pôvodne Krajský stavebný úrad v Žiline), za účasti: 1/ Stredoslovenská energetika - Distribúcia, a.s., Pri Rajčianke 2927/8, 01047 Žilina, IČO: 36 442 151, 2/ PEAT GROUP Inc., a.s., Lotyšská 6, 821 06 Bratislava, IČO: 36030421, 3/ Pozemkové spoločenstvo, Urbár Suchá Hora, 027 13 Suchá Hora, 4/ Poľnohospodárske družstvo Suchá Hora, 027 13 Suchá Hora 413, 5/ J. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX S. G. XXX, 6/ G. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX S. G. XX, 7a/ A. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX S. G. XX, 7b/ Mgr. O. K., rod. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX G. XXX, 7c/ B. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX S. G. XX, 7d/ Z. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX S. G. XX, 7e/ D. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX S. G. XX, 7f/ D. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX S. G. XX, 7g/ K. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX S. G. XX, 8/ W. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX S. G. XXX, 9/ O. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX S. G. XXX, 10/ W. K., bytom XXX XX S. G. XXX, 11/ A. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX S. G. XX, 12/ O. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX S. G. XXX, 13/ W. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX G. X, 14/ W. I., nar. XX.XX.XXXX, XXX XX G. XXX, 15/ W. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX S. G. XX, 16/ A. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX S. G. XXX, 17/ O. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX S. G. XX, 18/ D. O., nar. XX.XX.XXXX, XXX XX S. G. XX, 19/ A. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX S. G. XX, 20/ B. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX S. G. XXX, 21/ W. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX P. XXX, 22/ K. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX S. G. XX, 23/ D. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX S. G. XX, 24/ S. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX S. G. XXX, 25/ S. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX S. G. XX, 26/ A. I., nar.

XX.XX.XXXX, bytom E.. S. XXXX/XX, XXX XX X., 27/ A. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX S. hora XXX, 28/ A. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX S. G. XX, 29/ A. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX S. G. XXX, 30/ O. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX S. G. XXX, 31/ A. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX G. XXX, 32/ B. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom O. XXX, XXX XX P., 33/ O. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX S. G. XXX, 34/ A. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX S. G. XXX, 35/ O. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX S. G. XX, 36/ O. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX S. G. XX, 37/ O. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX S. G. XXX, 38/ Slovenský pozemkový fond, regionálny odbor Dolný Kubín, Radlinského 1729, 026 01 Dolný Kubín, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia Krajského stavebného úradu v Žiline, odboru štátnej stavebnej správy č. 2011/01605/Cho z 01. decembra 2011 v spojení s opravným rozhodnutím č. 2011/00437/10/Cho z 09. februára 2012, o odvolaní žalobcov proti rozsudku Krajského súdu v Žiline č.k. 21S/33/2012-228 zo dňa 21. augusta 2013, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Žiline z 21. augusta 2013, č.k. 21S/33/2012-228, m e n í tak, že rozhodnutie žalovaného z 1. decembra 2011, č. 2011/01605/Cho, v spojení s jeho opravným uznesením z 9. februára 2012 a rozhodnutie Obce Suchá Hora č. 2010/135-SH zo dňa 1. júla 2011 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a na ďalšie konanie.

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcom náhradu trov súdneho konania vo výške 4 742,34 €, k rukám ich právneho zástupcu, do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Odôvodnenie

I.

Krajský súd v Žiline (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom z 21. augusta 2013, č.k. 21S/33/2012-228, zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania rozhodnutia žalovaného z 01. decembra 2011, č. 2011/01605/Cho, v spojení s opravným rozhodnutím č. 2011/00437/10/Cho z 09.02.2012. Napadnutým rozhodnutím žalovaný potvrdil rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu - Obce Suchá Hora č. 2010/135-SH zo dňa 01.07.2011 o umiestnení stavby Suchá Hora - Rašelina, zahustenie TS pre navrhovateľa Stredoslovenská energetika - Distribúcia, a.s. (ďalej len „zúčastnená osoba 1/“) a predmetné rozhodnutie potvrdil a odvolanie zamietol.

Krajský súd okrem iného v napadnutom rozhodnutí uviedol, že z charakteristiky rozhodnutia o umiestnení stavby vyplýva, že ide o rozhodnutie, ktorým sa stavba priamo nerealizuje (k jej realizácii dochádza na základe stavebného povolenia, t.j. osobitného rozhodnutia vydaného v stavebnom konaní), čím k porušeniu práv vlastníkov pozemkov nemôže reálne dôjsť. Čo sa týka námietky žalobcov vo vzťahu k ochrane ich vlastníckeho práva je nesporné, že predmetom návrhu na vydanie územného rozhodnutia bolo zahustenie trafostanice a výstavba nového 22 kV vzdušného vedenia elektrickej energie vrátane podporných stĺpov namiesto pôvodného zničeného elektrického vedenia v lokalite Suchá Hora - Rašelina. Z výrokovej časti prvostupňového rozhodnutia správneho orgánu je zrejmé, že bude pripojená odbočením zo stĺpa existujúceho vzdušného vedenia linky č. 275 pripojená na nový odpojovač OTEK 25/400+HDA - 24N s prechodom na VN kábel vzdušným vedením DISTRI 3x50+50 v dĺžke cca 1645m na 35 betónových stĺpoch umiestnených v trase pôvodnej starej prípojky nad poľnohospodárskou pôdou v súbehu s poľnou cestou. Nie je sporné, že stavba by sa mala nachádzať mimo zastavaného územia obce. Je potrebné podľa názoru krajského súdu poukázať na charakter rozhodnutia o umiestnení stavby, ktoré nemôže spôsobiť bezprostredné porušenie vlastníckeho práva,

pretože len vytvára možnosť pre vydanie ďalšieho rozhodnutia v stavebnom konaní, ktoré sa už svojimi účinkami vlastníkov predmetných pozemkov môže dotknúť.

Krajský súd dospel k právnomu záveru, že rozhodnutie o umiestnení stavby reálne nezasahuje do práva na vlastníctvo. Už samotnou povahou navrhovanej výstavby je daný verejný záujem podľa § 10 ods. 1 zákona č. 656/2004 Z.z. vo vtedy platnom znení o energetike (ďalej len „zákon o energetike“) zriaďovať na cudzích pozemkoch mimo zastavaného územia obce, vzhľadom k tomu, že ide o výstavbu vedenia vysokého napätia, ktoré bude vzájomne prepojené s existujúcou VN sústavou a táto bude slúžiť na distribúciu elektriny na časti vymedzeného územia. Oprávnenie zodpovedajúce vecnému bremenu, ktoré vzniká priamo zo zákona o energetike, nahrádza v prípade výstavby elektroenergetického zariadenia inštitút vyvlastnenia podľa stavebného zákona. Vzhľadom na rozsah a charakter predmetnej líniovej stavby bolo začatie územného konania o umiestnení stavby oznámené účastníkom verejnou vyhláškou v súlade s § 36 ods. 4 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov. Verejná vyhláška je formou verejného oznámenia určitého právneho úkonu. Pri tomto spôsobe doručovania reálne nejde o odovzdanie písomnosti účastníkovi konania, ale o to, že kvalifikovaným zverejnením obsahu konkrétneho právneho úkonu správneho orgánu vznikajú právne následky. K námietke žalobcov vo vzťahu k nepresnému označeniu pozemkov v prvostupňovom rozhodnutí poukázal krajský súd na to, že išlo v danom prípade nepochybne o líniovú stavbu podľa § 139 ods. 3 písm. d/ stavebného zákona. Žalovaný nebol podľa jeho názoru povinný označiť pozemky identifikačnými údajmi podľa údajov zákona o katastri nehnuteľností s poukazom na § 3 ods. 2 vyhlášky MŽP SR č. 453/2000 Z.z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia stavebného zákona a § 4 ods. 1 vyhlášky č. 453/2000 Z.z., ako aj § 3 ods. 1 písm. c/ vyhlášky č. 453/2000 Z.z., postačovalo zakreslenie a vyznačenie trasy umiestnenia predmetnej líniovej stavby tak, ako to bolo uvedené v situačnom náčrte (výkrese), ktorý je prílohou tohto rozhodnutia. Takýto opis územia je uvedený aj vo výrokovej časti rozhodnutia prvostupňového správneho orgánu. Tiež krajský súd poukázal na to, že nebolo možné vyhovieť námietkam žalobcov vo vzťahu k vadám verejnej vyhlášky, nakoľko táto námietka bola nekonkrétna, pretože neoznačila presne, v čom bola chybná, resp. v čom mala nedostatky. Krajský súd taktiež uviedol, že bola bezpredmetná námietka žalobcov vo vzťahu k trase elektroenergetického zariadenia, pretože v danom prípade rozhodovali správne orgány o konkrétnom návrhu vo vzťahu ku konkrétnemu navrhovateľovi - žiadateľovi.

O trovách konania krajský súd rozhodol podľa § 250k ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) a neúspešným žalobcom ich náhradu nepriznal.

II.

V zákonom ustanovenej lehote (§ 204 ods. 1 O.s.p., § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.) podali proti tomuto rozsudku krajského súdu odvolanie žalobcovia. Navrhli napadnutý rozsudok krajského súdu zrušiť a vrátiť prvostupňovému súdu na ďalšie konanie, alternatívne zmeniť napadnutý rozsudok a v celom rozsahu vyhovieť žalobe. Namietali vadu spočívajúcu v nesprávnom právnom posúdení podľa § 205 ods. 2 písm. f/ O.s.p. Žalobcovia nesúhlasia so záverom krajského súdu, že pre danú líniovú stavbu sa nevyžaduje, aby dotknuté pozemky boli označené identifikačnými údajmi podľa zákona o katastri nehnuteľností a to s poukazom na § 3 ods. 2 vyhlášky č. 453/2000 Z.z. Žalobcovia trvajú na svojom právnom názore, že verejná vyhláška tak, ako bola koncipovaná a napokon zverejnená na stavebnom úrade, trpí neurčitosťou a nie je riadne odôvodnená. Nemohla byť takto splnená požiadavka verejnej publicity údajov líniovej stavby, ako to predpokladá stavebný zákon v § 34 ods. 2. V danom prípade v návrhu na vydanie územného rozhodnutia absentoval opis hraníc územia tak, aby bol bez pochybnosti pochopiteľný pre všetkých účastníkov a vlastníkov pozemkov. Za nesprávne napokon žalobcovia považujú aj súdom prezentované naplnenie verejného záujmu podľa § 10 ods. 1 písm. e/ zákona o energetike zo strany zúčastnenej osoby 1/. Žalobcovia sú presvedčení, že verejný záujem sa musí v každom konkrétnom prípade skúmať, aby nešlo zo strany držiteľa o uplatňovanie svojvôle a budovanie nekontrolovaných sietí VN, resp. VVN. Zo zámeru držiteľa vyplýva, že tento zamýšľa viesť koncovú sieť VN na 35 betónových stĺpoch so vzdušným vedením o dĺžke 1645m ku jedinému koncovému spotrebiteľovi PEAT GROUP Inc., a.s. Nie každý zámer napĺňa požiadavku verejného záujmu.

Žalobcovia tiež poukazujú na to, že nebola zvážená možnosť viesť káblovú sieť ku jedinému koncovému spotrebiteľovi namiesto vzdušného vedenia, zemným vedením, aby sa minimalizovala negatívna stránka zásahu vo vzťahu k vlastníkom dotknutých pozemkov. Aj keď žalobcovia vzniesli túto námietku už v správnom konaní, nikto sa ňou nezaoberal.

III.

Žalovaný sa vyjadril stručne k odvolaniu žalobcov tak, že navrhol napadnutý rozsudok potvrdiť. Uviedol, že dôvody odvolania sú identické ako v odvolaní proti prvostupňového správneho orgánu.

Zúčastnená osoba 2/ sa vyjadrila k odvolaniu tak, aby najvyšší súd zamietol odvolanie bez prejednávania veci. Uviedol, že odvolanie bolo podané nekvalifikovane, z dôvodu obštrukcie, sledujúc priame poškodenie zúčastnenej osoby 2/. Pripojil aj odborné stanovisko BBF elektro s.r.o.

IV.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v medziach podaného odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.), odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá O.s.p.), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk (§ 156 ods. 1 a ods. 3 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá a § 211 ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolaniu žalobcom je namieste priznať úspech.

V správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, ktorými sa zakladajú, menia alebo zrušujú práva alebo povinnosti fyzických alebo právnických osôb (§ 244 ods. 1 O.s.p.).

Podstatou správneho súdnictva je ochrana práv občanov a právnických osôb, o ktorých sa rozhodovalo v správnom konaní; ide o právny inštitút, ktorý umožňuje, aby sa každá osoba, ktorá sa cíti byť rozhodnutím či postupom orgánu verejnej správy poškodená, dovolala súdu, ako nezávislého orgánu a vyvolala tak konanie, v ktorom správny orgán už nebude mať autoritatívne postavenie, ale bude účastníkom konania s rovnakými právami, ako ten, o koho práva v konaní ide.

Úlohou správneho súdu pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu podľa piatej časti druhej hlavy Občianskeho súdneho poriadku je posudzovať, či správny orgán vecne príslušný na konanie si zadovážil dostatok skutkových podkladov pre vydanie rozhodnutia, či zistil vo veci skutočný stav, či konal v súčinnosti s účastníkmi konania, či rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi a či obsahovalo zákonom predpísané náležitosti, teda či rozhodnutie správneho orgánu bolo vydané v súlade s hmotnoprávnymi ako aj s procesnoprávnymi predpismi. Zákonnosť rozhodnutia správneho orgánu je podmienená zákonnosťou postupu správneho orgánu predchádzajúce vydaniu napadnutého rozhodnutia. V rámci správneho prieskumu súd teda skúma aj procesné pochybenia správneho orgánu namietané v žalobe, či uvedené procesné pochybenie správneho orgánu je takou vadou konania pred správnym orgánom, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia (§ 250i ods. 3 O.s.p.).

Z predloženého spisového materiálu vrátane administratívneho spisu a podaní žalobcov najvyšší súd zistil, že žalobcovia sa domáhajú preskúmania zákonnosti a zrušenia rozhodnutia žalovaného, ktorým bolo zamietnuté ich odvolanie a potvrdené rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu - Obec Suchá Hora č. 2010/135-SH zo dňa 01.07.2011 o umiestnení stavby „Suchá Hora - Rašelina, zahustenie TS“ pre zúčastnenú osobu 1/. Ide o trvalú inžiniersku stavbu určenú na rozvod energie - vzdušné vedenie VN káblom a výstavbu jednotlivých trafostaníc s transformátorom.

Podľa § 10 ods. 1 písm. e/ zákona o energetike v znení účinnom do 31.08.2012, držiteľ povolenia alebo

ním poverená fyzická osoba alebo právnická osoba môže vo verejnom záujme zriaďovať na cudzích pozemkoch mimo zastavaného územia obce elektrické vedenie a elektroenergetické zariadenie prenosovej sústavy a distribučnej sústavy a plynovody a plynárenské zariadenia prepravnej siete, distribučnej siete, zásobníka a zariadení určených na ich ochranu alebo zabránenie ich porúch alebo havárií alebo na zmiernenie dôsledkov porúch alebo havárií na ochranu života, zdravia a majetku osôb; pri povoľovaní takejto stavby stavebný úrad rozhodne o podmienkach, za akých možno stavbu uskutočniť a prevádzkovať na cudzom pozemku; oprávnenia stavebníka na uskutočnenie stavby vznikajú nadobudnutím právoplatnosti takeého rozhodnutia.

Podľa § 10 ods. 4 zákona o energetike v znení účinnom do 31.08.2012, držiteľ povolenia alebo ním poverená fyzická osoba alebo právnická osoba je povinný konať tak, aby nespôsobil ujmu na právach a právom chránených záujmoch vlastníkov dotknutých nehnuteľnosti, ak sa jej nedá vyhnúť obmedziť ujmu na najmenšiu možnú mieru. Po skončení nevyhnutných pozemných prác, je držiteľ povolenia alebo ním poverená fyzická osoba alebo právnická osoba povinný uviesť pozemky do pôvodného stavu, alebo ak to nie je možné, je povinný uhradiť vlastníkovi pozemku spôsobenú škodu.

Podľa § 10 ods. 5 zákona o energetike v znení účinnom do 31.08.2012, povinnosti zodpovedajúce oprávneniam podľa odseku 1 sú vecnými bremenami spojenými s vlastníctvom nehnuteľnosti. Návrh na vykonanie záznamu do katastra nehnuteľností je oprávnený podať držiteľ povolenia. Vlastník nehnuteľnosti má za zriadenie vecného bremena nárok na primeranú jednorazovú náhradu. Náhrada sa poskytne za výmeru, v ktorej je vlastník obmedzený pri užívaní nehnuteľnosti v dôsledku uplatnenia zákonného vecného bremena držiteľom povolenia. Ak sa držiteľ povolenia a vlastník nehnuteľnosti nedohodnú inak, náhrada sa určí znaleckým posudkom. Náklady na vyhotovenie znaleckého posudku hradí držiteľ povolenia. Lehoty na uplatnenie nároku na poskytnutie primeranej jednorazovej náhrady sú rovnaké ako lehoty podľa odseku 3. Práva zodpovedajúce vecným bremenám patria držiteľovi povolenia. Ak dôjde k zmene osoby držiteľa povolenia, práva zodpovedajúce vecným bremenám prechádzajú na nového držiteľa povolenia.

Podľa § 38 stavebného zákona, ak nemá navrhovateľ k pozemku vlastnícke alebo iné právo, možno bez súhlasu vlastníka územné rozhodnutie o umiestnení stavby alebo rozhodnutie o využití územia vydať len vtedy, ak možno na navrhovaný účel pozemok vyvlastniť.

Podľa § 108 ods. 2 písm. g/ stavebného zákona, vyvlastniť možno len vo verejnom záujme pre výstavbu energetického diela na výrobu alebo rozvod elektriny podľa osobitných predpisov.

Podľa § 110 ods. 3 veta prvá stavebného zákona, vyvlastnenie sa môže uskutočniť len v nevyhnutnom rozsahu. Ak možno účel vyvlastnenia dosiahnuť iba obmedzením práva, nemožno právo odňať v plnom rozsahu. Ak sa vyvlastnením prevádza vlastnícke právo iba k časti pozemku alebo sa obmedzuje iné právo k pozemku alebo stavbe a vlastník alebo iný oprávnený by nemohol využívať zostávajúcu časť pozemku alebo obmedzené právo k pozemku alebo stavbe, prípadne by ich mohol užívať len s neprimeranými ťažkosťami, rozšíri sa vyvlastnenie aj na zostávajúcu časť, pokiaľ o to vlastník alebo iný oprávnený požiada.

Najvyšší súd Slovenskej republiky uvádza, že energetické vecné bremeno, o aké v tomto prípade ide, má špecifický režim vyvlastnenia upravený do 31.08.2012 v zákone o energetike a od 01.09.2012 v zákone č. 251/2012 Z.z. o energetike. Je potrebné zdôrazniť, že vecnému bremenu upravenom v zákone o energetike nemožno, na rozdiel od vecného bremena upraveného v Občianskom zákonníku (§ 151n OZ) priznať súkromný charakter. Nemožno však povedať, že by sa využitie všeobecnej úpravy vecných bremien v OZ vylučovalo.

Ustanovenie § 10 ods. 1 písm. e/ zákona o energetike účinnom do 31.08.2012 zakotvilo oprávnenie energetického podniku vo verejnom záujme zriaďovať na cudzích pozemkoch mimo zastavaného územia obce (extravilán) elektrické vedenie a elektroenergetické zariadenie prenosovej a distribučnej sústavy.

Najvyšší súd Slovenskej republiky sa stotožňuje s právnym názorom krajského súdu pokiaľ ide o to, že pre zriadenie zákonného vecného bremena v zmysle vyššie uvedených zákonných ustanovení, nie je potrebný súhlas vlastníka dotknutých pozemkov. Avšak vlastníak takto dotknutých pozemkov môže využiť všetky námietky v územnom konaní, s ktorými sa správny orgán musí vysporiadať.

Podľa článku 1 ods. 1 veta prvá Ústavy SR, Slovenská republika je zvrchovaný, demokratický a právny štát. Základom interpretácie a aplikácie čl. 1 ods. 1 je zabezpečenie materiálneho a nie formálneho právneho štátu. Ústavný súd SR princíp materiálneho štátu vyjadril v právnom názore: „V právnom štáte, v ktorom sú ako neoddeliteľné súčasť okrem iných stelesnené princípy, ako sú právna istota a spravodlivosť (princíp materiálneho právneho štátu), čo možno spoľahlivo vyvodit' z čl. 1 Ústavy SR, sa osobitný dôraz kladie na ochranu tých práv, ktoré sú predmetom jeho úpravy. Povinnosťou všetkých štátnych orgánov je zabezpečiť reálnu možnosť ich uplatnenia tými subjektmi, ktorým boli priznané.“ (I. ÚS 17/1999, nález zo dňa 22.09.1999, Zbierka náleзов a uznesení Ústavného súdu SR 1999, s. 365, zhodne I. ÚS 44/1999, nález zo dňa 13.10.1999, Zbierka náleзов a uznesení Ústavného súdu SR 1999, s. 382).

Na základe oboznámenia sa so žalobnými a odvolacími námietkami žalobcov najvyšší súd konštatuje, že nebola vôbec zohľadnená ich námietka uplatnená už pred správnym orgánom prvého stupňa a to, vhodnosť uskutočnenia zámeru vybudovať uvedený zámer namiesto vzdušnou cestou, uložením elektrického vedenia do zeme. S touto námietkou sa nevysporiadali tak správne orgány oboch stupňov, tak krajský súd. Krajský súd tým zároveň porušil právo žalobcov na spravodlivé súdne konanie zakotvené v článku 46 Ústavy SR.

Rovnako tiež možno súhlasiť so žalobcami, že požiadavka verejného záujmu nebola v tomto prípade správnymi orgánmi náležite skúmaná a odôvodnená. Napriek tomu, že ide v tomto prípade o zákonné vecné bremeno, nemožno predsa mať za to, že je automaticky daný verejný záujem zúčastnenej osoby 1/. Verejný záujem je potrebné náležite skúmať ad hoc a odôvodniť, čo sa nestalo.

Najvyšší súd po preskúmaní napadnutého rozhodnutia žalovaného musí konštatovať, že toto rozhodnutie je v rozpore s § 10 ods. 1 písm. e) zákona o energetike, pretože sa v ňom žalovaný nevysporiadal s požiadavkou verejného záujmu. Taktiež absentuje odôvodnenie, či nebude spôsobená ujma na právach a právom chránených záujmoch vlastníkov dotknutých nehnuteľnosti a ak bude spôsobená dôvody, že sa jej nedalo vyhnúť a obmedziť ujmu na najmenšiu možnú mieru (§ 10 ods. 4 zákona o energetike).

Nie je sporné (a najvyšší súd sa v tomto stotožňuje s odôvodnením krajského súdu), že otázka ochrany vlastníckych práv sa bude riešiť až v stavebnom konaní. Najvyšší súd Slovenskej republiky ale poukazuje aj na závažnosť územného rozhodnutia v tejto veci. V tejto súvislosti dáva do pozornosti rozhodnutie Vrchního soudu č. 656/2001/1 Rs.: „V konaní o žalobe proti územnému rozhodnutiu o umiestnení líniovej stavby súd skúma, či žalobca bol rozhodnutím správneho orgánu ukrátený na svojom subjektívnom oprávnení a či tu sú v medziach žalobných bodov dôvody pre zrušenie rozhodnutia. Nie je však zákonný podklad pre odmietnutie žalobnej námietky preto, že právny predpis, ktorého porušenie je tvrdené, mieri výlučne alebo prevažne nie k ochrane subjektívneho práva, ale k ochrane verejného záujmu. Súd neskúma ani to, či tvrdené porušenie právneho predpisu má vôbec priamu alebo nepriamu súvislosť (vecnú, časovú, miestnu) so žalobcovým subjektívnym právom, napr. s jeho vlastníckym právom k určitému pozemku v trase líniovej stavby.“

Ostatné námietky žalobcov ohľadom doručovania verejnou vyhláškou a ohľadom tvrdených väd vyhlášky boli už v plnom rozsahu správne zdôvodnené krajským súdom a najvyšší súd sa s týmito dôvodmi ich bezpredmetnosti stotožňuje.

Záverom najvyšší súd ešte poukazuje na nedostatočné doručenie napadnutého rozsudku zo strany krajského súdu, ktorý ho nedoručil riadne potenciálnym dedičom zomretého účastníka D. G., nar. XX.XX.XXXX, zomretého dňa XX.XX.XXXX.

Na základe vyššie uvedeného najvyšší súd rozsudok krajského súdu zmenil a napadnuté rozhodnutie zrušil

a vrátil žalovanému na ďalšie konanie (§ 220 O.s.p., § 250ja ods. 3 O.s.p.).

V ďalšom konaní bude úlohou prvostupňového správneho orgánu vysporiadať sa s námietkou žalobcov ohľadom možnosti realizácie zámeru uložením elektrického vedenia do zeme, namiesto vzdušného vedenia. Taktiež bude zo strany prvostupňového správneho orgánu povinnosť riadne odôvodniť požiadavku verejného záujmu podľa §10 ods. 1 písm. e/ zákona o energetike a vysporiadať sa náležite s § 10 ods. 4 zákona o energetike ohľadom možnej ujmy na právach a právom chránených záujmov vlastníkov dotknutých nehnuteľností.

O trovách konania najvyšší súd rozhodol podľa § 224 ods. 2, § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. a § 250k O.s.p. Právny zástupca žalobcov vyčísľil trovy prvostupňového a odvolacieho konania v súlade s § 11 ods. 1 písm. a/ vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov v spojení s § 13 ods. 2 vyhlášky so znížením o 50% pri zastupovaní dvoch a viacerých osôb (v tomto prípade 25 žalobcov). Hodnota jedného úkonu právnej služby je 733,62 € (2 558,69 € mínus 50% = 733,62 €) za 5 úkonov právnej služby (prevzatie a príprava vecí, žaloba, odvolanie proti uzneseniu o zastavení konania, pojednávanie na krajskom súde dňa 21.08.2013, odvolanie proti rozsudku) + režijný paušál 2x vo výške 7,63 € a 3x vo výške 7,81 € + DPH. Ďalej si advokát žalobcov uplatnil náhradu za stratu času 2x 4 polhodiny (8x 13,01€) a náhradu za pohonné hmoty na pojednávanie Zubrohlava - Žilina - Zubrohlava = 105 km (Audi A 2,00 Diesel, spotreba 6,2 litra, paušál za os. vozidlo - 0,183 €/km, PHM - 0,083 + 0,183 = 0,266 €/km, 105 km x 0,266 € = 27,93 €). Spolu s DPH 20% činia trovy právneho zastúpenia 4 606,345 € + súdny poplatok vo výške 66,- € za podanie žaloby + súdny poplatok za odvolanie vo výške 70,- €.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.